

Suların Mülkiyeti ve Mülkiyet Kavramı Üzerine

İçeriği Yazan: [Alphan TELEK](#) [1] Zaman: Cum, 16/07/2010 - 21:00

“Mülkiyet hırsızlık ve

cinayettir.”

(Joseph Pierre Proudhon)

Bugünlerde Hidroelektrik Santrallerle (HES) ilgili gelişmelerle birlikte sularımızın özelleştirildiğini duyar olduk. Olan bitenler ne kadar da el altından ve sinsice yapılıyor. Birkaç ufak ve etkisi sınırlı çevreci grup ve sivil toplum derneği dışında suların özelleştirilip üzerlerine HES kurulması projelerine karşı çıkan yok. İnsanlarımızı da bu yüzden suçlayacak değilim, çünkü toplumsal koşulların bu hale getirdiği insanlarımızı suçlamak büyük ahlaksızlık olur. Bu çıkarımı Yüce **Tolstoy**’a borçluyuz. **Diriliş** adlı eserinde büyük üstad, insanları mahkemelerde yargılayıp ceza vermenin son derece ahlaksızca olduğunu belirtir. Asıl yapılması gereken suçu yaratan koşulları cezalandırmak ya da rehabilite etmek (iyileştirmek)’tir. Hapishaneler rehabilite merkezleri olarak bilinir. Islah evleri yani ama yapılması gereken koşulları ıslah etmektir. Burjuvazi çıkardığı yasalarla koşulları kutsuyor ve

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

bulunduğu duruma isyan edenleri hapse atıyor yani rehabilite ediyor. Sisteme katmak için.

Çevreci gruplara yapılamasa da HES projelerinin uygulamaya konulduğu yerlerde suyunu dolayısıyla ağacını, ormanını, havasını, tarlalarını ve belki de yaşamlarını yitirecek olan köylüler isyana kalkıştığında yasalar ve hükümet tarafından bastırılacaklar. Çünkü yasalar ya da hükümet burjuvazinin elinden çıkmıştır ve onu korumaya yöneliktir, HES'ten zarar görecektir olan köylüleri ya da 4-C'den darbe yiyen işçileri değil.

Bu proje kapsamında 381 HES yapılması gündemde. Pek çoğunun yapımına çoktan başlandı. Projenin uygulanışı konusunda tepki gösteren köylüler ya da duyarlı vatandaşlar, sivil toplum kuruluşları çareyi yine yasalarda görüyorlar. Neyse ki yasalar becerikli ve halkçı insanların elinde iyi hale gelebiliyor. Bazı yerlerde mahkemeler projelerin durdurulması kararını verdi, hepsinde değil.

Proje sonunda amaçlanan Türkiye'nin daha fazla enerjiye sahip oluşu. Enerji öyle bir kavramdır ki somut olarak gösteremezsiniz, formüllerle ve soyut bir şekilde anlatabilirsiniz. Ancak enerji, uygulamada büyük bir işlev görür. Örneğin, 19. yy'da buhar gücü önemliydi ve bunu üretebilmek için kömürün yaydığı enerjiye ihtiyaç vardı. Daha sonra enerji kaynağı petrol oldu. Bu enerji birimi için yaşanan savaşların **güç savaşı** olarak adlandırılması önemlidir çünkü enerji sahip olduğun güç anlamındadır. **Peki güç için sahip olduğumuz en önemli şeyi yani doğayı harcamalı mı?** Buna değer mi? İşte kapitalizmin *maksimum kâr* arayışı ve anlayışı hem doğayı tüketiyor ve yerine yenisini koyamıyor hem de tüketilen doğa kaynakları ile daha fazla sömürü, baskı, adaletsizlik yaratıyor. Bu da kapitalist sınıfın başardığı bir durum. Burjuvazi, işçileri ve halkı kullanarak doğadan çıkardığını işliyor ve onu silaha dönüştürüyor. Sonra da gerektiği anda işçiye veya dünyanın mazlum uluslarına ve bölgelerine (Afrika, Orta Asya gibi) karşı kullanıyor. **Kârı özelleştiriyorlar, zararı sosyalleştiriyorlar.** Doğadan elde edilen kâr yani HES sonucunda Türkiye'nin kazancı Tekelci sermayenin olacak. Öte yanda HES'in doğa üzerinde yarattığı zararı hepimiz duyacağız. Sularımızı özelleştirdiler. Yarın havamızı da alacağız (!).

Joseph Pierre Proudhon, nam-ı diğer Anarşizmin kurucusu, *mülkiyetin hırsızlık ve cinayet olduğunu* söyler. Toprağın, suyun, havanın insanların ortak malı olduğunu gelişmesinde ve biçimlenmesinde her insanın katkısı olduğunu anlatır. Bu tıpkı yeteneğinizin sizin mülkünüz olup olmadığı sorusuna benzer. Yeteneğiniz bile sadece size ait değildir çünkü onun oluşumunda sizden önce yaşamış insanların veya sizin çevrenizdekilerin payı vardır. Bir fizikçi, Einstein ve Newton olmadan hiçtir. Bir iktisatçı Ricardo, Marx, Adam Smith, Keynes bilmiyorsa hiçtir. Yeteneğinizin başlı başına bir anlamı yoktur, ancak diğerleriyle yani toplumla bir araya geldiğinde bir anlam taşır. İnsanoğlu da toprak ve su mülkiyeti üzerinde ancak toplumsal bir ortaklıkla yaşayabilir. Bu anlamda **Proudhon**, ortak *mülkiyetten* söz eder.

Bugünkü düzende yasayı yapan, onu kullanan ve HES'te aslan payını alan sonra da işçiyi ve halkı kulanır, baskı uygular. Mülkiyet kavramı burjuvazinin temelidir. Mülkiyet ise hırsızlıktır çünkü su ve toprak ve doğa herkesin ortak malıyken birileri tarafından zorla alınır ve yasalarla bu zorla ihraz haklı gösterilir ve korunur. Mülkiyet cinayettir çünkü en basit kavramlarla anlatacak olursak, daha az mülkiyete sahip olan birileri bununla geçinemez, rekabet edemez ve daha çok daha çok çalışırlar. Bundan dolayı daha hızlı yaşlanırlar, hastalanırlar ve ölürlar. Türkiye'deki mülksüzler sınıfını bir göz önüne getirin. **Proudhon** bu teşhisi koymuştur.

Dünyanın çeşitli yerlerinde olduğu gibi Türkiye’de de halk ve doğa üzerinde sinsi, açgözlü planlar yapılmaktadır. Acıyı çekecek olanlar ise halk ve doğadır. Halbuki vahşi kâr anlayışının olmadığı düzenlerde doğa gelişir, yolunu bulur ve insana güzelliklerini sunar. Bizim istediğimiz, insanın meta (mal) olmadığı bu yüzden amiyane tabirle köpek gibi çalışmadığı kendine hoş ve boş zaman ayırdığı doğayı koruduğu mutlu ve eşit bir dünyadır.

Büyük Şairin de dediği gibi:

**Yaşamak bir ağaç kadar hür
Ve bir orman gibi kardeşçesine
Öyleyse bu hasret bizim.**

Alphan.Telek@PolitikaDergisi.com

Yorumlar

- [Bilim/Kuramsal](#) [2]
- [Eko-Politik](#) [3]
- [Güncel](#) [4]

Kaynak URL (30/04/2024 - 11:06 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/sularin-mulkiyeti-ve-mulkiyet-kavrami-uzerine>

Bağlantılar:

- [1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/alphan-telek>
[2] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/bilimkuramsal>
[3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/eko-politik>
[4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>